

Bare jeg kunne bede til Gud! Jeg ville gerne, men jeg kan ikke finde ud af, hvordan jeg skal gøre. Jeg tror egentlig ikke på Gud, men jeg beder nu til ham alligevel, somme tider.

Det er nogle af de udsagn, man somme tider hører, når man kommer til at tale om bøn. Måske er det mest præster, der hører den slags, men jeg tror nu egentlig også, det er sådan noget, man kan komme til at tale med hinanden om i al fortrolighed også selvom man ikke er præster.

Og det er jo tilsyneladende ikke noget nyt problem. For hvorfor skulle Jesus ellers finde anledning til at begynde at undervise sine disciple i, hvordan man beder.

To faldgruber nævner Jesus, der kan betyde, at ens bøn aldrig nogensinde bliver til nogen rigtig bøn. Man kan bede for et syns skyld, for at skabe sig selv et bestemt image i omgivelserne som et fromt og gudsfrygtigt menneske. Gør man det, så er det ikke Gud man beder til, men de mennesker, der betragter én.

Jesus advarer også imod at man bruger en masse ord, sådan som hedningene gør det. Jesus hentyder sikkert til en eller anden skik, hvor det gjaldt om at rable en masse ord af sig i en fart for at gøre indtryk på guderne.

I begge disse tilfælde består fejlen i, at man gør Gud for lille. Hvad enten man går ud fra, at man kan bedrage Gud med fromme miner og fromt tonefald, sådan som man kan bedrage sine medmennesker, eller man går ud fra, at der skal noget særligt og ekstraordinært til for at påkalde sig Guds opmærksomhed, så går man i begge tilfælde fejl af hvem Gud er. Gud er så ufatteligt vældig, at han kan være hvert eneste menneske på denne jord lige så nær, som man hver især er sig selv nær. Gud er så ufatteligt vældig, at der ikke findes noget, som er skjult for ham, så man skal fortælle ham det før han ved det. Så bønnens formål er ikke, at vi som mennesker skal gøre indtryk på Gud eller meddele ham noget, som han ikke ved. Bønnens formål er at oprette kontakt mellem den Gud er kender os og elsker og er os ganske nær på denne ene side og på den anden side os, der oplever både Guds fravær og vort egen savn og vor egen længsel efter Gud.

Denne kontakt mellem Gud og os bringer Jesus i stand ved at lære disciplene og os at bede, som han selv beder. For Jesus selv er der ikke noget problem i forholdet til Gud. Han ved hvem Gud er. Han mærker hans nærvær hele tiden. Han kender ham, så godt som han kender sig selv. Og den bøn han lærer os er ganske enkel. Det er en bøn om at Guds navn må blive helliget, så Gud anerkendes og respekteres som den han er, vores tilværelses grund og Herren over vort liv og ikke en, vi kan tage i vor magt og bruge til at tjene vore interesser. Vi beder om at Guds rige må komme, så det bliver Gud der råder i alle forhold og ikke alle mulige andre magter og kræfter. Vi beder om at Guds vilje må ske overalt i blandt os, så jorden bliver som himlen og skellet mellem jord og himmel ikke længere findes. Vi beder om, at vi må få det, der er fornødent, for at opretholde livet fra dag til dag. Vi beder om at Gud vil tilgive os det, vi har forbrudt mod ham, og at det må modsvare en indbyrdes tilgivelse iblandt os, så ingen skal holdes fast og ødelægges af gammel skyld, men alt kan blive nyt og godt. Vi beder om, at vi ikke må falde tilbage i menneskets urgamle ulykke, at sætte sig selv eller nogen eller noget andet i Guds sted som den endegyldige myndighed over vort liv.

Det er en meget enkel bøn, men det er samtidig en revolutionerende bøn. For det er en bøn om, at vi må finde det grundlag for vores tilværelse, som vi er udgået fra, at vi må opleve vore liv og dage som meningsfulde og betydningsfulde, fordi vi i det der sker os til stadighed kan opleve os selv i hænderne på den Gud, der vil, at alt skal blive godt. Revolutionerende er bønnen, fordi den gør alle de instanser og tildragelser som ellers fylder i vores tilværelse til underordnede fænomener. Den ene overordnede instans

er Gud som Jesus lærer os ham at kende: Faderen, der elsker os, og som har sat os i verden for at vi skal være ikke bare mål, men også midler for hans kærlighed.

Måske er den sang, flest danskere kender udenad, salmen "Altid frejdig". Den synges ved de fleste begravelser. Den spillede en stor rolle i besættelsestidens historie, som den salme, mange dødsdømte frihedskæmpere tog til sig. Den er ikke regnet stort af den litterære og teologiske elite, men det er der jo på den anden side meget af det, folket elsker, som ikke er. De to sidste linjer i det andet vers i "Altid frejdig" lyder, som I nok ved: "... med et fader vor i pagt/skal du aldrig gyse". Jeg har selv tænkt om disse linjer, at her vi ude i den rene magi, ikke mindst fordi jeg selv må indrømme, at jeg, når jeg er heftigt angrebet af mørkerædthed godt kan finde på at rable fadervor af mig i rasende fart, gentaget igen og igen, nærmest ligesom Jesus taler om hedningene der tror at de bliver bøn hørt for deres mange ord. Men ser man på indholdet og ikke kun på formen, ser man på ordenes betydning og ikke kun på ordlyden, så er linjerne "...med et fadervor i pagt/ skal du aldrig gyse" rigtige nok. Med fadervor har du lagt dig i hænderne på den magt, der har givet dig livet og sat dig i verden. Med fadervor har du erkendt, at det er ham der råder. Du har erkendt, at det alene er hans styrke, der kan bære dig igennem og ikke hvad du selv formår eller forstår. Du akcepterer, at det er Guds fremtid du og dine kære indfældes i så gennemgribende, at din egen isolerede fremtid taber betydning.

2016 er på mange måder et stort og skræmmende år, set her fra tærsklen. Som et bjerg der hvælver sig over én og venter på at blive besteget. Det bliver hårdt, tænker man. Man kan falde ned fra de bratte afsatser og knuses. Man kan få højdesyge og rammes af alle helvedes kvaler. Men op skal man. Der er ingen vej uden om. Så er det godt at vide, at man ikke går alene, men at man går fodi Gud, der har givet en livet, følger og støtter en og deler vandringens møje og vandringens lyksaligheder med én. Eller for nu at citere endnu en forkættet salme:

" Thi han er med os, den stærke Gud,
hvis Ånd os bærer på ørnevinge,
som giver kræfter og ruster ud,
så døden selv vi kan tvinge.

...

Han slipper ikke, hvem han har kær,
på jord så lidt som i dødens dale,
før sejerskransen engang vi bær'
med ham i Himmerigs sale.."

Godt nytår

Amen.